

метеорологічними показниками для даного регіону, а саме до чітко вираженої зони нестійкого зволоження.

Список використаних джерел

1. Рудник-Іващенко О. І., Сторожик Л. І. Стан і перспективи соргових культур в Україні. *Вісник ЦНЗ АПВ Харківської області*. 2011. Вип. 10. С. 198-206.
2. Метлина Г. В., Горпиниченко С. И., Ковтунова Н. А., Васильченко С. А. Агроэнергетическая эффективность возделывания новых сортов и гибридов сорго сахарного. *Политематический сетевой электронный научный журнал Кубанского государственного аграрного университета*. 2015. №114. С. 288-297.
3. Большаков А. З. Сорго в ЦЧР. Ростиздат, 2008. 80 с.
4. Ковальчук В. П., Григоренко И. О., Костенко О. І. Цукрове сорго – цукровмісна сировина та потенційне джерело енергії. *Цукрові буряки*. 2009. № 6. С. 6-7.
5. Ковтунова Н. А., Ермолина Г. М., Шишова Е. А. Влияние метеорологических условий на основные хозяйственно-ценные признаки сорго сахарного. *Зерновое хозяйство России*. 2013. Т. 25. №1. С.31-34.
6. Методика проведення дослідів з кормовиробництва ; під ред. А. О. Бабича. Вінниця, 1994. 87 с.
7. Селянинов Г. Т. О сельскохозяйственной оценке климатов. *Труды по с.-х. метеорологии*. Москва ; Ленинград : Сельхозиздат, 1928. Т. 20. С. 165-177.

Дідух Олег
аспірант

Науковий керівник : д.е.н., професор Чикуркова А.Д.
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ. ПОКРАЩЕННЯ КЕРУВАННЯ БІЗНЕСОМ ЗАВДЯКИ ІТ-ТЕХНОЛОГІЯМ

Ядром сучасного підприємства має стати ІТ-система, яка інтегрує всі бізнес-процеси й оперативно показує керівникові реальний результат [1].

Датчики, дрони, аналізатори, GPS- навігація, супутниковий моніторинг - усе це вже стало реальністю українського агросектору, і, якщо ще кілька років тому українські агрокомпанії впроваджували ІТ-технології, щоб візуалізувати місце перебування техніки, то нині все більше власників хочуть мати цілісну систему керування агропідприємством.

ІТ- культура компанії (навіть якщо вона продає велосипеди) на сьогодні є однією з головних конкурентних переваг у будь-якому секторі. І це відчувається не лише в

технологічних країнах із високим рівнем добробуту.

В Україні також намагаються розв'язати свої проблеми, впроваджуючи ту чи іншу технологію. Наприклад, багато хто з наших аграріїв установили GPS-трекери на всю техніку та програмне забезпечення, який надає працівникові можливість звітувати в режимі реального часу, а власникові - аналізувати ефективність використання техніки. Це дозволило протягом невеликого проміжку часу скоротити кількість транспортних засобів, додати систему контролю за витратами палива й у підсумку - зменшити цей показник до 30%. Частина великих агрохолдингів загорілася ідеєю електронної картографії. Аналіз супутникових знімків допомагає їм створити карту врожайності культур, виявити найпродуктивніші ділянки, відстежувати динаміку розвитку посівів, контролювати стан полів і прогнозувати урожайність.

Однак всі розуміють, що їм уже потрібні не просто дані й звіти, а й інструменти для підвищення якості своїх управлінських рішень; точного прогнозу показників, ефективне управління людьми й ресурсами. Оптимізація й ефективність - цих два слова впевнено увійшли в лексикон сучасного фермера. Однак від бажання мати «багатофункціональний пульт керування» до реалізації цієї ідеї і власник, і компанія мають пройти певне перетворення. Впровадження ІТ - це тест бізнес-моделі компанії, і іноді цей тест ставить неприємний діагноз наявній бізнес-культурі. ІТ-система дає чітке уявлення про те, про що власники раніше лише здогадувалися, але не мали підтверджень. Впровадження ІТ - це глибока реформа в компанії.

Застосування комплексної ІТ-системи, що вирішує не одне завдання, а стає ядром компанії, через яке проходять усі процеси, починається з аудиту техніко-економічних параметрів. І ось тут може відкритися багато цікавого. Як на малих, так і на великих агропідприємствах найчастіше в різних відділах користуються різними програмами обліку. І ці програми іноді не синхронізовані з бізнес-процесами, іноді оперують даними «на око». ІТ ж вимагає чіткості. Перш ніж запровадити рішення, аналітик моделює всі бізнес-процеси компанії такими, якими вони мають бути. Програмуючи результат, він мінімізує вплив «людського чинника». У такий спосіб створюється фактично нова модель поведінки для всіх співробітників - від механізатора до генерального директора. ІТ привчає цінувати точні дані. Одне з підприємств здавалося б мало два однакових поля, на які раніше списували однакову кількість ресурсів: добрив, гербіцидів, палива. Проте з впровадженням ІТ- технологій виявилось, що поля дещо різні і за площею, і за врожайністю, і за витратами. Коли впроваджують точний і оперативний облік, виникає чітке розуміння, скільки й чого треба використовувати для конкретної культури, що росте на конкретному полі. Всі оперативні дані збираються в одній обліковій системі, де міститься вся інформація: використана техніка, кількість витраченого палива, час роботи, оброблена площа, показники аналізів ґрунту. Коли є потужне ІТ- ядро системи, до нього можна додати будь-яке додаткове обладнання, необхідне для того чи іншого завдання. ІТ автоматизує систему керування. Кожна ланка виробництва - від інженера до фінансового директора має свій доступ до інформації. Фінансист отримує практично сформовані цифри по роботі свого підприємства, головний інженер - інформацію про ефективність техніки, про час її роботи, про швидкість заміни запчастин, головний агроном - які поля і чим оброблені, власник одержує об'єктивну картину того, що відбувається у нього на підприємстві. Власник бачить в електронному режимі, що в нього було зроблено кожного дня, що заплановано, скільки ресурсів витрачено. І

якщо були якісь відхилення від звичних показників, то можна одразу побачити коментарі головних своїх фахівців.

Однак до такого результату приходять не всі, хто починає впроваджувати системи управління й обліку. На середині цього шляху зазвичай «птопає» третина власників-аграріїв. Це як увімкнути світло в підвалі й побачити масу тарганів. Комусь виявляється простіше повернутися в темряві [2].

Успіх впровадженної ІТ-системи навіть на невеликому фермерському господарстві дозволяє збільшити прибутковість з одного гектара на 20%. І це досить вагомий аргумент, аби навчатися сучасних управлінських підходів.

Список використаних джерел

1. Як ІТ змінюють керування бізнесом. URL : <https://www.pressreader.com/ukraine/the-ukrainian-farmer/20170912/> 283515091073914 (дата звернення 20.02.2018 р.).

2. Незамінний інспектор. URL : <http://www.it-lynx.com/2017/08/29/article-about-the-complex-inspector-in-the-magazine-the-ukrainian-farmer/> (дата звернення 20.02.2018 р.).

Дмитрик Павло

к.с.-г.н., доцент

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника»

Івано-Франківськ, Україна

ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ УМОВ НА ПОЛЬОВУ СХОЖІСТЬ НАСІННЯ ФЕНХЕЛЯ ЗВИЧАЙНОГО

Польова схожість сухого насіння фенхеля звичайного низька. В середньому за чотири роки, при сівбі в 20-тих числах квітня широкорядним способом з глибиною загортання 2...2,5 см польова схожість насіння становила 26,5%. На 1 м пог. рядка нараховувалось 20,6 рослин, що в перерахунку на гектар становить 458 тис. шт; в 2 і навіть в 3 рази більше необхідної кількості для отримання повноцінного урожаю.

Відчутне покращення польової схожості досягається замочуванням насіння у воді і стратифікацією. В першому випадку схожість зростала на 21,7%, в другому – 44,9%. Підготовка насіння за таких способів дозволяє знизити норму висіву до 4...5 кг (табл. 1).

В досліді з глибиною загортання насіння статистично достовірно відрізнявся від контролю і інших варіантів – варіант «4-4,5 см».

При загортанні на меншу глибину схожість зростала послідовно в напрямку від більшої до меншої глибини на 5,2; 5,7 і 6,3% при $HP_{05} = 3,3\%$.